

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Дирекция „Развитие на селските райони“

23.1.2026 г.

X

93-408/23.01.2026

Signed by: Tsetsa Valcheva Tsekova

ОДОБРИЛ:

ДО

Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА

ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА

ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ И

РЪКОВОДИТЕЛ НА

УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА

СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА

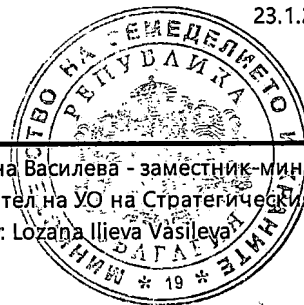
РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И

СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2023-2027 Г.

23.1.2026 г.

X

Д-р Лозана Василева - заместник-министър
Ръководител на УО на Стратегическия план
Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“

ОТНОСНО: Прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР,

На основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Ви представям за издаване проект на заповед за утвърждаване на насоки за кандидатстване на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1.

В рамките на Европейския съюз (ЕС) през 2021 г. приключи реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП), насочена към по-устойчиво селско стопанство, подпомагане на доходите на земеделските стопани и жизнеспособността на тяхната дейност и укрепване на европейските селски райони. В новата ОСП е заложено Съюзът да определи

основните параметри на политиката въз основа на договорените цели и целеви показатели, например в областта на околната среда, изменението на климата и за устойчиво развитие. Въз основа на това всяка държава членка изготвя Стратегически план за ОСП, с който се осигурява максимален принос към целите на ЕС, като се отчитат по-добре местните условия и нужди спрямо тези цели и показатели. Държавите членки имат по-голяма субсидираност при изготвянето на рамката за съответствие и контрол, прилагана спрямо бенефициентите, включително проверките и санкциите.

Съгласно чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435 от 6 декември 2021 г.) наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/2115“ държавите членки трябва да определят правната рамка, уреждаща предоставянето на подпомагане от Съюза на земеделските стопани и другите бенефициенти в съответствие със стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията и с принципите и изискванията, установени в същия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/2116“.

Предвидено е, че държавите членки са длъжни да изпълняват стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията. С решение за изпълнение на Европейската комисия C(2022) 8749 от 7 декември 2022 г. е одобрен Стратегическият план по ОСП за периода 2023 – 2027 г. на Република България за подпомагане на Съюза, финансиран от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони CCI: 2023BG06AFSP001.

Съгласно чл. 86, пар. 3 и чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 промени в Стратегическия план по отношение на измененията в интервенциите, съфинансирани от ЕЗФРСР влизат в сила от датата, на която е представена нотификацията до Европейската комисия, или от датата, на която е подадено искането за изменение на Стратегическия план. При промени в интервенциите в областта на развитие на селските райони, държавите членки разполагат с гъвкавост да приложат исканите изменения, преди датата на официалното одобрение на исканите промени от Европейската комисия.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, (обн., ДВ, бр. 102 от 2022 г.), се създава законовата делегация в чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, където е предвидено, че ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план утвърждава със заповед за всеки прием по интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" - "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план, насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане. Със заповедта се определя и краен срок за публикуване на разясненията и начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане.

Финансовата подкрепа по интервенцията се отпуска по реда на Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“, „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), наричана по-нататък „Наредба № 4 от 2024 г.“

Кандидатстването, съобщаването на индивидуалните административни актове, електронни документи, електронно изявление и комуникацията се осъществяват по реда и условията, предвидени в Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (обн., ДВ бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък „Наредба № 105 от 2006 г.“.

В Насоките за кандидатстване на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1 няма да се регламентират отношенията, които са уредени в Наредба № 4 от 2024 г. и Наредба № 105 от 2006 г.

1. Цел на приема:

В рамките на периода за прием се подпомагат заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1 и имат принос за постигане специфичните цели на Стратегическия план.

Прилагането на интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“, включена в Стратегическия план, има за цел подобряване на вертикалното и

хоризонталното сътрудничество между земеделските производители, преработватели и търговци. Реализираните заявления за подпомагане ще спомогнат за повишаване на конкурентоспособността на земеделските производители и предприятията от хранително – вкусовата промишленост и за по-доброто им интегриране в агрохранителната верига. Интервенцията осигурява възможност за широк обхват на инвестиционна подкрепа в зависимост от нуждите на сектори плодове и зеленчуци, животновъдство и етерично-маслени култури, където се очаква засилване на връзката между производител и преработвател, устойчиво развитие и подобряване на пазарните позиции.

С приложението по интервенцията ще се постигне и принос към следните специфични цели:

- Специфична цел № 3 „Подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността“;
- Специфична цел № 8 „Популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително и участието на жени в селското стопанство, социално приобщаване и местно развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото управление на горите“.

В представеният проект на Насоки се уреждат условията за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и условията за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1.

В проекта на насоки са посочени допустимите дейности; териториалния обхват; бюджет по приема; приложим режим на минимални/държавни помощи; размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане; срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане; допустимите кандидати; критерии за допустимост/недопустимост на кандидатите; условия за допустимост/недопустимост на дейностите; допустими и недопустими разходи; условия за допустимост на разходите; критерии за подбор; изискуеми документи, подаване на заявления за подпомагане и кореспонденция; ред за оценяване на заявленията за подпомагане.

2. Допустими кандидати

За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват:

1. Земеделски стопани;
2. Групи и организации на производители;
3. Преработвателни предприятия.

Кандидатите земеделски стопани към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

1. да са физически или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;
2. да са регистрирани като земеделски стопани по реда на ЗПЗП от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период;
3. да имат минимален икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО), над 8 000 евро;
4. да имат разработен бизнес план (Приложение № 6), доказващ икономическа жизнеспособност, както и подобряване дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности;

Кандидатите групи и организации на производители към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

1. да са признати като група или организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители, в сектора, в който кандидатства за подпомагане;
2. да имат разработен бизнес план (Приложение № 6) за дейностите по преработка на земеделски суровини, произведени от членовете на групата/организацията на производители;

Кандидатите преработвателни предприятия към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

1. да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;
2. да са извършвали дейности по преработка на селскостопански продукти без прекъсване през последните 24 месеца към датата на подаване на заявлението за подпомагане;
3. да имат разработен бизнес план (Приложение № 6), доказващ икономическа жизнеспособност, както и подобряване дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.

3. Условия за допустимост

Подпомагат се дейности, които се осъществяват на територията на Република България.

Подкрепата е насочена към:

1. Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;

2. Инвестиции свързани с изграждане/реконструкция/ремонт на сгради и други недвижими активи, необходими за производството и маркетинга;
  3. Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;
  4. Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;
  5. Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;
  6. Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;
  7. Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление;
  8. Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения.
  9. Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг;
  10. Инвестиции в оборудване на съоръжения за съхраняване или оползотворяване на различни отпадъчни суровини от селскостопански продукти, получени в резултат на извършваната преработка;
  11. Инвестиции в оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга;
- Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции в следните избрани производствени сектори, свързани с преработката/маркетинга на селскостопански продукти (земенделски суровини от първичното селскостопанско производство):

1. мляко и млечни продукти, включително яйца от птици, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти;

2. месо и месни продукти;

3. плодове и зеленчуци, включително гъби;

4. пчелен мед и пчелни продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти;

5. зърнени, мелничарски и нишестени продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия;

6. растителни и животински масла и мазнини с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло;

7. технически и медицински култури, включително маслодайна роза, билки и памук, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи изделия, захар и сладкарски изделия;

8. готови храни за селскостопански животни (фуражи);

9. гроздова мъст, вино и оцет.

Дейностите в заявленията за подпомагане трябва да отговарят на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие или/и Закона за водите.

За гарантиране законосъобразното и своевременно реализиране на инвестицията, от кандидатите се изисква предоставяне на документи, доказващи право на строеж (когато е приложимо) и/или съответно право на собственост/ползване.

Инвестициите за производство и съхранение на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) са допустими, ако произведената енергия е за собствено потребление, същата не надхвърля необходимото количество енергия за покриване нуждите на допустимите инвестиции, за които е предвидено да се използва и е приложен анализ, изготвен и заверен от правоспособно лице, доказващ горните условия.

Допустими за подпомагане са и общи разходи, свързани с подпомаганата дейност. Размерът на общите разходи е лимитиран на база групи разходи. Лимитът по отделните групи разходи е частично актуализиран въз основа на разработена методика/анализ за обследване отделните нива на стойностите на тези разходи, стъпвайки на исторически данни от приемите по ПРСР 2014-2020 г. За групите общи разходи, за които не е установена достатъчна информация за нуждите на анализа, същите са оставени непроменени.

В съответствие с условията в Стратегическия план и Наредба № 4 от 2024 г., проверка на обосноваността на представените разходи се извършва с помощта на подходяща система за оценка, като например референтни разходи/цени или сравнение на различни оферти. Списъкът с активи, дейности и услуги, за които са определени референтни разходи е разработен от Държавен фонд „Земеделие“ въз основа на опита от прилагане на мерките от предходните програмни периоди.

Условията за допустимост са основани на изискванията, заложили в одобрения от Европейската комисия Стратегическия план. Изборът на допустимите кандидати е обусловен от анализите за разработване на плана, проведените дискусии в работни групи и обществени обсъждания.

4. Финансова помощ

Общият размер на средствата по настоящия прием е 235 838 246,00 евро, от които 40% средства от ЕЗФРСР и 60% средства от националния бюджет, от които за заявления за

подпомагане с инвестиции, изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителни сектори съгласно Приложение № 1 „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“, бюджетът за разпределение е 212 254 421,40 евро, а за заявления за подпомагане с инвестиции, които не са изцяло насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителните сектори съгласно Приложение № 1 „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори““, са предвидени 23 583 824,60 евро.

Минималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е не по-малко от 15 000 евро.

1. За кандидати земеделски стопани и преработвателни предприятия за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане:

1.1. Максималният размер на допустимите разходи е до 2 000 000 евро;

1.2. Общият максимален размер на допустимите разходи за интервенция II. Г.2 и II. Г.2.1 е до 3 500 000 евро;

2. За кандидат, съответстващ на определението за група/организация на производители, за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане:

2.1. Максималният размер на допустимите разходи е до 3 000 000 евро;

2.2. Общият максимален размер на допустимите разходи за интервенция II. Г.2 и II. Г.2.1 е до 4 000 000 евро;

Финансовата помощ е в размер до 50 % общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Тя може да се увеличи с до 25 % за заявления за подпомагане, представени от кандидати групи/организации на производители и с до 10 % за заявления за подпомагане, които се изпълняват изцяло в чувствителни сектори, съгласно Приложение № 1 „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“, но не може да надвишава 65 % от допустимите разходи, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е в размер до 300 000 евро за заявления за подпомагане, включващи инвестиции в преработка/ маркетинг на продукти от Приложение I в **продукти извън** Приложение I от ДФЕС и за тях се прилагат правилата от раздел 7 „Режим на държавна помощ“.

Заявления за подпомагане, включващи **едновременно** инвестиции в преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти от приложение № I от ДФЕС или памук и преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти **извън** приложение № I от ДФЕС или памук се считат за попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831

5. Критерии за подбор на заявление за подпомагане

При оценка на заявленията за подпомагане приоритет ще се предоставя на:

- Заявления за подпомагане подадени от групи/организации на производители;
- Заявления за подпомагане подадени от кандидати регистрирани земеделски стопани или групи/организации на производители, за преработка на собствени земеделски суровини;
- Заявления за подпомагане подадени от кандидати преработвателни предприятия, за преработка на земеделски суровини от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители;
- Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години, е по-голям от общата стойност на заявените разходи по заявлението за подпомагане;
- Заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР 2014-2020;
- Заявления за подпомагане, при които чрез изпълнението на одобрените инвестиции и дейности се осигуряване запазване на заетостта в предприятието и се създава поне едно ново работно място;
- Заявления за подпомагане с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси;
- Заявления за подпомагане с инвестиции, които подпомагат внедряването в предприятията на иновативни решения;
- Инвестиции за производство на крайни продукти със защитени наименования за произход, защитени географски указания, храни с традиционно специфичен характер и незадължителния термини за качество планински продукт.

Заявленията за подпомагане могат да получат максимално 67 точки по критериите за подбор.

Подпомагат се заявления за подпомагане, получили минимален брой от 10 точки по критериите за подбор.

Критериите за подбор са гласувани на 7-то заседание на Комитет за мониторинг на Стратегическия план на 03-04.09.2025 г., за който публична информация може да се открие на следния интернет адрес: <https://www.mzh.government.bg/bg/obsha-selskostopanska-politika-2021-2027-g/komitet-za-nablyudenie-na-strategicheskiya-plan-za-razvitie-na-z/dokumenti-i-protokoli-ot-kn-na-sprzsr-300823/>.

В насоките е предвидено извършване на предварителна оценка по критериите за подбор, която съгласно чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г. се осъществява когато, заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в условията за кандидатстване за съответния прием.

6. Условията за изпълнение

Държавен фонд „Земеделие“ като единствената акредитирана разплащателна агенция следва да извършва плащанията по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ за изпълнение са уредени изискванията, свързани с техническото изпълнение на заявленията за кандидатстване, финансовото изпълнение на проектите и плащане, както мерки за информация и публичност.

Съгласно условията за изпълнение, ще бъде допустимо едно авансово плащане и едно междинно плащане за периода на изпълнение на заявлението за подпомагане.

В проектът на насоки са включени и условия, гарантиращи ефективно и ефикасно предоставяне на финансова помощ, и минимизиращи риска от създаване на изкуствени условия за заобикаляне на правилата. Част от включените условия са основани на опита от прилагане на програмите за развитие на селските райони за предходни програмни периоди.

С оглед лимитирания финансов ресурс и ограниченията, във времевата рамка, поставени от европейските нормативни актове, с избора на условията се цели най-добро насочване на подкрепата за осигуряване избор на проекти, който гарантира реализиране на инвестициите, недопускане на загуба на финансов ресурс и постигане на ефективност на процедурата.

Проектът на насоки за кандидатстване са обсъдени с представители на заинтересованите браншови организации на тематична работна среща, проведена на 16 декември 2025 г.

В съответствие с чл. 7 от Закона за държавните помощи Насоките за кандидатстване (Условия за кандидатстване, Условия за изпълнение и приложенията към тях) са съгласувани с Министерство на финансите.

На основание чл. 68, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители проектът на заповед, ведно с условията за кандидатстване и условията за изпълнение, са публикувани на интернет страницата на Стратегическия план и в Система за електронни услуги преди тяхното утвърждаване. Предоставен е срок не по-кратък от седмица, заинтересованите лица да изпратят писмени предложения и възражения по публикуваните проекти. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени. Към настоящият доклад е приложена справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото

обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и проект на доклад към нея.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете заповед за утвърждаване на насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане по интервенция П.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г - ПРИЕМ № П/Г/2/0/1, включена в Стратегическия план и за определяне на начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане, както и краен срок за публикуване на разясненията.

Приложение:

1. Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане;
2. Писмо с вх. № 0407-1 от 16.04.2026 г. от Министерство на финансите за съгласуване, в съответствие с чл. 7 от Закона за държавните помощи на Насоките за кандидатстване (Условия за кандидатстване, Условия за изпълнение и приложенията към тях).

С уважение,

23.1.2026 г.

X

Елена Иванова
Директор
Signed by: Elena Angelova Ivanova

